

ΤΟΥ **Νίκου Κατσιαούνη***

Στη δημόσια συζήτηση η νέα “αριστερή” κυβέρνηση του Σύριζα έχει ανακινήσει, ως κυβέρνηση πια, έντονα το θέμα των γερμανικών αποζημιώσεων. Τα ξίφη βγαίνουν απ’ τις θήκες τους, ενώ οι υπουργοί και οι υπόλοιποι κυβερνητικοί είναι έτοιμοι να δώσουν έναν νυν υπέρ πάντων αγώνα για τη διεκδίκηση τους. Τι και αν απειλούνται τα “επιτεύγματα” του κ. Βαρουφάκη στην Ευρώπη έτσι;

Το θέμα είναι η Ελλάδα να πάρει τις αποζημιώσεις που χρωστάει η κακιά Γερμανία απ’ το Β’ Παγκόσμιο Πόλεμο. Έτσι μόνο θα αποκατασταθεί μια ιστορική αδικία τέτοιου μεγέθους. Γιατί όμως τέτοια ζέση για ένα θέμα τόσο αβέβαιο όσο αυτό; Τι κρύβεται πίσω απ’ αυτήν την εκστρατεία που τόσο μοιάζει με εκείνη των μαρμάρων του Παρθενώνα, μιας εκστρατείας βασισμένη στο θυμικό που εντελώς τυχαία εξυπηρετεί το εθνικό αφήγημα του Ελληνικού κράτους;

Ας πάρουμε τα πράγματα απ’ την αρχή. Τι είναι οι γερμανικές αποζημιώσεις; Είναι δύο πράγματα κατά βάση, πρώτον το κατοχικό δάνειο και δεύτερον οι αποζημιώσεις των καταστροφών που έγιναν κατά τον πόλεμο σε υποδομές, εργοστάσια και κεφάλαιο κάθε μορφής. Τι καταλαβαίνουμε από τη σύνθεση αυτών των αποζημιώσεων;

Ότι οι αποζημιώσεις δεν είναι τίποτα άλλο παρά επανορθώσεις και αποζημιώσεις της αστικής τάξης για τις καταστροφές που υπέστησαν εβδομήντα χρόνια πριν και που τώρα σε αυτή τη συγκυρία τις διεκδικούν από το γερμανικό κράτος. Γιατί όμως όλοι αυτοί διεκδικούν τις αποζημιώσεις τώρα και όχι πριν 40 χρόνια λόγου χάρη; Στα μάτια μερίδας της αστικής τάξης, οι αποζημιώσεις δεν είναι τίποτα άλλο παρά μια ένεση ζεστού χρήματος στα ταμεία τους, κάτι που εν μέσω τέτοιας καπιταλιστικής κρίσης μπορεί να καθορίσει ποιος θα επιβιώσει και ποιος όχι. Με λίγα λόγια δηλαδή, μερίδα της αστικής τάξης που απειλείται με καταστροφή, διεκδικεί μέσω του ελληνικού κράτους ζεστό χρήμα από το γερμανικό, που εκπροσωπεί τα συμφέροντα της γερμανικής αστικής τάξης. Τίποτα περισσότερο δηλαδή από μια ενδοκαπιταλιστική διαμάχη, που πρέπει να αφήνει αδιάφορους όλους τους εκμεταλλευόμενους και τις δομές τους.

Και εδώ εμφανίζεται το εξής παράδοξο κατά τη ταπεινή μου γνώμη. Για ποιο λόγο ο “αριστερός” Σύριζα, με όσο μειδίαμα και γέλιο προκαλεί αυτό, έχει αναγάγει σε σημαία της πολιτικής του μια ενδοκαπιταλιστική διαμάχη; Τρεις είναι οι λόγοι νομίζω που πρέπει να κοιτάξει κανείς,

α)τη ταξική διαστρωμάτωση των ψηφοφόρων του Σύριζα,

β)τα πολιτικά παιχνίδια που έχει ανάγκη αυτή τη περίοδο η κυβέρνηση για να επιβιώσει από τη μετεκλογική κωλοτούμπα της και

γ)η προσέγγιση του Σύριζα καιρό τώρα με μερίδα της ελληνικής αστικής τάξης.

Ποιοι είναι τελικά οι ψηφοφόροι του Σύριζα λοιπόν; Μικροαστοί, μικροιδιοκτήτες, δημόσιοι υπάλληλοι και άλλα μεσαία στρώματα, δηλαδή οι βασικοί υποστηρικτές της εθνικής ενότητας και της παλλαϊκής αντίστασης έναντι των Γερμανών. Είναι αυτοί που δέχονται αδιαμαρτύρητα κάθε μπούρδα που θα ειπωθεί για το θέμα, αν περιέχει λίγο συναίσθημα, λίγο αντίσταση και πολύ έθνος και εθνικό μεγαλείο. Απ’ την άλλη ο Σύριζα για να μπορέσει να αποπροσανατολίσει το κοινό του από τη μεγάλη μετεκλογική κωλοτούμπα του έχει βάλει σε εφαρμογή το σχέδιο με κωδική ονομασία “καθρεφτάκια στους ιθαγενείς”.

Αν όλοι ασχολούνται με τις αποζημιώσεις ποιος θα μείνει να αντιδράσει για τη ταξική επίθεση που

συνεχίζει η νέα κυβέρνηση, σε άμεση σύμπνοια με την διαρκή κρατική στρατηγική; Ποιος θα πολεμήσει τη ταξική επίθεση της αστικής τάξης σε βάρος των εργατών και των φτωχών; Τι καλύτερο για τα αφεντικά από εκμεταλλεζόμενους που αγωνίζονται να αποζημιωθούν τα αφεντικά τους, ενώ συγχρόνως τα αφεντικά τους επιβάλλουν μια νέα δουλεία με πρόσχημα την καπιταλιστικής τους κρίση;

Τελευταίο ζήτημα είναι ο ίδιος ο Συριζα. Η ελληνική αριστερά, συμφιλιωμένη με το κράτος από την αρχή σχεδόν της μεταπολίτευσης, υιοθέτησε ρητορική που εξυπηρετούσε τα κρατικά συμφέροντα. Ο Σύριζα πια, όντας και κυβέρνηση, σε πλήρη σύμπνοια με τη προεκλογική προσέγγιση του με κομμάτια της ελληνικής αστικής τάξης και του ελληνικού παρακράτους, οφείλει να εξυπηρετήσει τα συμφέροντα τους, όπως είναι διαμορφωμένα αυτή τη στιγμή. Αν αυτοί απαιτήσουν κάτι που θεωρούν ότι έχουν ανάγκη, η "αριστερή" κυβέρνηση θα τρέξει να το ικανοποιήσει με τον άλφα ή το βήτα τρόπο.

Ποια λοιπόν πρέπει να είναι η απάντηση μας σε αυτή την αποπροσανατολιστική πολιτική του Σύριζα; Νομίζω ότι η αδιαφορία είναι το καλύτερο μας όπλο μπρος σε όλη αυτή τη προπαγάνδα που έχει εξαπολυθεί, έχοντας κάνει το μαύρο άσπρο για να μας πείσει να αγωνιστούμε μαζί με τους καταπιεστές μας. Αν συναινέσουμε στη κρατική αυτή πολιτική, αν αποδεχθούμε την κρατική επιχειρηματολογία, το μόνο που θα καταφέρουμε θα είναι να στηρίξουμε την υπό κρίση ελληνική αστική τάξη που κυνηγάει απεγνωσμένα τα λεφτά αυτά. Θα βοηθάμε την ελληνική αστική τάξη στην ταξική επίθεση που έχει εξαπολύσει εναντίον μας. Δεν είναι κάτι που πρέπει να επιτρέψουμε.

Θα πει κάποιος πως οι αποζημιώσεις αφορούν χωριά που κάηκαν, Έλληνες που εκτελέστηκαν και που δικαιούνται μια αναγνώριση. Δεν είναι θέμα ταξικό, λένε, αλλά καθήκον προς την ιστορία αυτού του τόπου μια έμπρακτη αναγνώριση της θυσίας τους. Για να στηριχθεί αυτή η θέση επιστρατεύεται κάθε επίκληση στο συναίσθημα, μια τακτική που φανερώνει την αδυναμία της θέσης αυτής. Τι ήταν λοιπόν όλες αυτές οι εκτελέσεις, οι καταστροφές και το αίμα αν όχι η πιο άγρια μορφή ταξικού πολέμου που γνώρισε ο τόπος; Πώς γίνεται στα περίφημα μπλόκα να συλλαμβάνονται κομμουνιστές και εργάτες που είχαν πρωταγωνιστήσει στις άγριες ταξικές συγκρούσεις του μεσοπολέμου; Οι εκτελεσθέντες ήταν Έλληνες πατριώτες που εκτελούνταν για την αντιστασιακή τους δράση ή ήταν κομμουνιστές, εργάτες και προλετάριοι που υπερασπίζονταν τις ζωές τους έναντι της αφεντικών που με τη βοήθεια του στρατού κατοχής είχαν εξαπολύσει έναν άγριο ταξικό πόλεμο, όπως έκαναν ήδη από τον ελληνικό μεσοπόλεμο;

Οι εκτελεσθέντες λοιπόν, οι καταστροφές που έγιναν δεν απαιτούν αποζημίωση σε χρήμα ούτε καν ηθική αναγνώριση από κάποιο διεθνές δικαστήριο. Ο μόνος τρόπος να τιμηθούν και να αναγνωριστούν οι νεκροί δεν είναι παρά η μνήμη, όχι γενικά και αόριστα, αλλά η μνήμη του ταξικού πολέμου τους, το ταξικό μίσος για αυτούς που μας οδηγούν στα νέα σφαγεία του αιώνα μας για να εξυπηρετήσουν τα δικά τους υλικά συμφέροντα μέσω των νέων πολέμων που ετοιμάζουν. Το ταξικό μίσος και η οργάνωση μας μπορεί να είναι η μόνη μας απάντηση και όχι εκστρατείες για την διεκδίκηση αποζημιώσεων για τους αστούς. Γιατί άσχετα από τις συγκρούσεις στο εσωτερικό των εκμεταλλευτών ένα είναι το χρέος μας για να τιμήσουμε τους νεκρούς αυτούς: η κατάργηση της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο. Ο μόνος δρόμος για να το πετύχουμε αυτό είναι να θυμόμαστε το αίμα που χύθηκε εναντίον μας. Έγραφε σε ανάλογους καιρούς ο Βάλτερ Μπένγιαμιν σχετικά με τη μνήμη των ταξικών αγώνων του παρελθόντος, "ο κίνδυνος απειλεί τόσο το περιεχόμενο της παράδοσης όσο και τους παραλήπτες του. Και για τους δύο είναι ο ίδιος: να γίνουν όργανα της κυρίαρχης τάξης. Κάθε εποχή πρέπει να κάνει τη δύσκολη προσπάθεια για την εκ νέου αρπαγή της παράδοσης από τον κονφορμισμό, που είναι έτοιμος να την καταδυναστεύσει".

Αυτό λοιπόν είναι το πρώτο βήμα για την ταξική μας ανασύνθεση, η σωτηρία της συλλογικής μνήμης από τα χέρια του κράτους και των καπιταλιστών, μια προσπάθεια δύσκολη που θα πρέπει να συγκρουστεί όχι μόνο με τους καταπιεστές αλλά και με όλες τις μπουρδες που τόσες δεκαετίες την έχουν μολύνει. Ας βάλουμε αυτό στο νου μας και ας πετάξουμε τις μπουρδες που ξερνάει η κυβερνούσα σοσιαλδημοκρατία πίσω στο πιάτο της.

*Φοιτητής στο Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου

Πηγή: Αντιπολεμική Διεθνιστική Κίνηση